

B.A [Part -II] [Semester-III] [NEP2020] Examination Oct/Nov, 2023

Political Science Paper No. III (DSC D-7)

Political Process of India

Sub code-90853

Day & Date- Wednesday,29/11/2023

Time -02.00pm to 04.00pm

Total Marks- 40

Instructions- 1] All questions are compulsory.

2] Figures to the right indicate full marks.

Q.1: Complete the following sentences by choosing correct alternatives [05]

1. Union List (Central List) contains..... subjects.

- (a) 90   (b) 99   (c) 66   (d) 52

2. ....post has been constitutionally provided for checking the financial accounts of the Central Government and the States Government

- (a) Attorney General   (b) Comptroller and Auditor General
(c) Ombudsman   (d) Treasury Officer

3. As per the recommendation of the Tarkunde Committee, ... members in the Election Commission was increased in the year 1996.

- (a) three   (b) ten   (c) five   (d) six

4. The Chief Election Commissioner can hold office till his age of .....

- (a) 58   (b) 60   (c) 65   (d) 70

5. ....party was in power from 1977 to 1980.

- (a) Congress   (b) Janata Party   (c) Communist   (d) Telugu Desam

Q.3. Write Short notes. (Any Three) [15]

- (a) Characteristics of a Federal State.
(b) Role of the Governor in Centre-State Administrative Relations
(c) National Congress Party.
(d) Regionalism
(e) Challenge of corruption

Q.2. Write detail answers of the following question. (Any Two) [20]

1. Explain the influence of casteism on Indian politics.
2. Explain the changing nature of centre-state relationship in Indian federal system.
3. State the composition of the Election Commission of India and explain its powers and functions.

मराठी रुपांतर

प्रश्न : योग्य पर्याय निवडून विधाने पुन्हा लिहा.

(05)

1. संघसूचीत (केंद्रयादीत).....विषय आहेत.

(अ) ९० (ब) ९९ (क) ६६ (ड) ५२

2. केंद्र सरकारचे व घटक राज्यांचे आर्थिक हिशेब तपासण्यासाठी..... या पदाची घटनात्मक तरतूद केलेली आहे.

(अ) महान्यायवादी (ब) नियंत्रक व महालेखापरीक्षक (क) लोकपाल (ड) कोषाधिकारी

3. तारकुंडे समितीच्या शिफारशीनुसार १९९६ साली निर्वाचन आयोगातील सदस्य संख्या..... करण्यात आली.

(अ) तीन (ब) दहा (क) पाच (ड) सहा

4. मुख्य निर्वाचन आयुक्त आपल्या वयाच्या ..... व्या वर्षांपर्यंत आपल्या पदावर राहू शकतो.

(अ) ५८ (ब) ६० (क) ६५ (ड) ७०

5. १९७७ ते १९८० या काळात..... या पक्षाचे केंद्र सरकार सत्तेवर होते.

(अ) काँग्रेस (ब) जनता पक्ष (क) साम्यवादी (ड) तेलगू देसम्

प्रश्न 2. टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

(15)

(अ) संघराज्याची वैशिष्ट्ये.

(ब) केंद्र-राज्य प्रशासकीय संबंधातील राज्यपालाची भूमिका

(क) राष्ट्रीय काँग्रेस पक्ष.

(ड) प्रादेशिकतावाद.

(इ) भ्रष्टाचाराचे आव्हान

प्रश्न ३. दीर्घोत्तरी प्रश्न : (कोणतेही दोन)

(20)

1. भारतीय राजकारणावरील जातीयतेचा प्रभाव स्पष्ट करा.

2. भारतीय संघराज्यपद्धतीमधील केंद्र-राज्य संबंधाचे बदलते स्वरूप स्पष्ट करा.

3. भारतीय निर्वाचन आयोगाची रचना सांगून त्याचे अधिकार व कार्ये स्पष्ट करा.